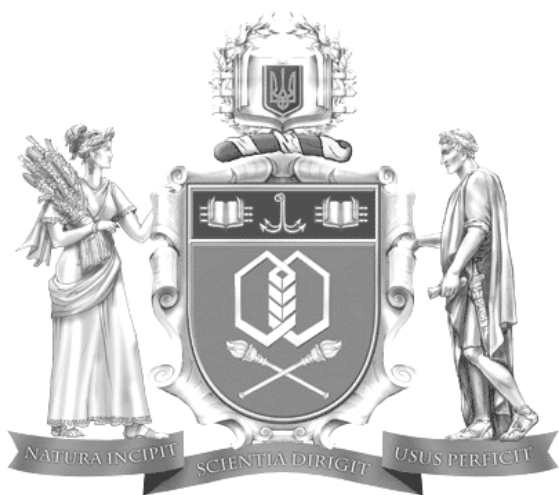

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА	
А.О. Соловей, Т.С. Ботіка	137
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	
С.Ю. Вігуржинська	139
АПРОБАЦІЯ ДЕЯКИХ ШЛЯХІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Т.В. Стрікаленко, О.О. Коваленко	140
НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПІДГО- ТОВКИ ФАХІВЦІВ	
М.М. Зацеркляний, Ю.В. Семенюк, Т.Б. Столевич	142
РАНЖУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАН- НЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
М.Л. Орлова, С.Г. Ярьоменко	146
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕ- ЗУЛЬТАТІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ВИГЛЯДІ НЕЧІ- ТКИХ ПРОГНОЗІВ	
В.А. Шалений	149
ПОШУКИ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко	151
ЦІННІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПРИНЦИП НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	
І.С. Лар'яновський	153
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ СВІТИ	
Д.М. Скрипніченко, І.О. Климентьєва	155
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПІДВИЩЕННІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	
Ю.Д. Чумаченко, М.О. Ковальов	157
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ЇЇ ЯКО- СТІ	
О.В. Тарасова	160
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА САМООСВІТА ЯК ФА- КТОРИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
С.А. Дмитрашко	162
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТВОРЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Т.В. Стрікаленко	164
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ - ВАЖЛИВА СКЛА- ДОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	
В.М. Лисюк, З.М. Сахарова, О.О. Фесенко	166
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОРОбКІВ	
О.В. Ольшевська, Н.Р. Кордзая	168

льства; підвищення конкурентоздатності молодих одеситів на вітчизняному та загальноєвропейському ринках праці, грантів щодо підтримки інтелектуальних надбань, громадянських ініціатив, творчості, дотримання здорового способу життя.

Очікується. Адаптація молоді в суспільстві, навички самообслуговування в побуті і в житті в цілому. Оздоровлення дітей. Формування нових методів і підходів до навчання. Можливість прогнозувати програми прийомів в навчальні заклади міста, цільові програми наборів до ВНЗ, коледжі, училища, залучення ВНЗ для агітацій і формувань своїх майбутніх абітурієнтів; Припинення колосального відтоку активної талановитої молоді до вступу в іноземні університети.

Висновки з отриманого досвіду. Популяризація технічної освіти не можлива без нових підходів до системи викладання, без її сучасних швидкісних перетворень, ранньої профорієнтації молоді, активного залучення студентів в систему навчання і наукову діяльність, не переймаючи досвід існуючих світових досягнень.

ЦІННІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПРИНЦИП НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

І.С. Лар'яновський

Сьогодні маємо нагальну потребу в переході до інтегрального принципу в організації науково-технічної освіти, оскільки сучасне науково-технічне знання, інженерно-технологічна практика та освітнє середовище найбільш ефективно функціонують за умови, якщо вони інтегровані у системні комплекси, в основу яких покладені загальнозначущі високотехнологічні цінності. Тим самим цінності сучасного науково-технічного знання та високотехнологічного інжинірингу все більш дієво виявляють власну інноваційну функціональність не лише в науково-пізнавальній та інженерно-технічній сферах, але й в зовнішньому соціокультурному середовищі. Саме тому високотехнологічні цінності доцільно розглядати в якості новітніх «сходинок» в еволюції людських цінностей взагалі. Високотехнологічні цінності то є більш зрілі, конструктивно-розвинуті та раціоналізовані форми людських цінностей, що у глобальному цивілізаційному контексті, включаючи науково-технічний освітній простір, надають науково-пізнавальній та інженерно-технічній діяльності нової – ноосферогенетичної буттєвої перспективи.

Відомо, що основні еволюційні фази життєвого циклу високотехнологічних цінностей є наступними: 1) пошукове науково-творче визрівання високотехнологічної цінності, тобто системотехнічний синтез принципово нової значущої цінності, якій має бути притаманний певний інноваційний потенціал → 2) попереднє практичне інженерно-технічне упредметнення та первинна соціокультурна експансія синтезованої інноваційної технологічної

цінності → 3) венчурний високотехнологічний бізнес та експериментальне наукомістке виробництво, що надають здобутій цінності техніко-економічної зрілості та забезпечують процес її вторинної соціокультурної експансії → 4) комплексна утилітарна адаптація цінності до наявних техніко-економічних та культурно-історичних умов, включаючи задіяні ресурси науково-технічної освіти.

Підводячи підсумок розглянутому вище, відзначимо: сучасна освіта в галузі науково-технічної діяльності має взяти високотехнологічну цінність в якості базового інтегрального принципу. Останнє потребує від науково-педагогічних працівників системного бачення змісту сучасного інжинірингу та запровадження в науково-технічну освіту такого методологічного підходу, реалізація якого передбачає розгортання логічно узгодженої послідовності наступних концептуально-організаційних дій.

По-перше, необхідно ідентифікувати передбачуване місце й значення науково-технічного проекту (програми) в загальному процесі розвитку науково-технічної та освітньої діяльності певного регіону, країни та – у деяких випадках – світової технологічної та соціокультурної системи в цілому; по-друге, схематизувати мережі прямих і зворотних зв'язків, що можуть постати внаслідок впровадження проекту (програми), тобто встановити соціокультурний масштаб та загальний еволюційний характер запланованої високотехнологічної діяльності, що упереднює цінність науково-технічного знання; по-третє, виявити альтернативні варіанти та визначити спеціальні методи технологічних та соціально-організаційних дій, здатних – в тій чи іншій мірі – забезпечити досягнення соціально-значущих цілей, включаючи підвищення якості науково-технічної освіти; по-четверте, порівняти ймовірні альтернативні варіанти та методи з базовими, тобто здійснити попередню ціннісно-оцінну інтерпретацію їхнього змісту в загальному техніко-технологічному, економіко-екологічному, культурному та освітньому контексті; по-п'яте, унаочнити результати ціннісно-оцінного аналізу у вигляді формалізованих показників та розробити конкретизовані рекомендації з корегування оцінюваних проектів (програм); по-шосте, визначити актуальні сфери діяльності, що вимагають додаткових науково-пізнавальних, технологічних та освітніх інноваційних імпульсів, тобто нетривіальних творчих зусиль з боку науково-технічного співтовариства, з окреслюванням соціокультурного регіону, де вивільнення додаткового творчого потенціалу під час впровадження високотехнологічних інновацій є найбільш ймовірним; по-сьоме, спрогнозувати перспективи розгортання високотехнологічної діяльності та потрібних умов її ресурсного, освітнього, інформаційного, організаційного стимулювання тощо.

У відповідності до останнього, інтегральний підхід до освіти потребує багатоланкової узгодженості його ціннісної основи зі змістом визначальних кроків сучасної науково-технічної діяльності, що поступово переорієнтують цю діяльність у напрямку поза-прагматичної, соціально-гуманітарної стратегії розвитку: перший крок – аналіз техніко-економічної, економіко-

екологічної та соціокультурної потреби; другий крок – аналіз завдань, що виникають у зв'язку з виявленою потребою, визначення оптимальних та обмежуваних параметрів щодо варіантів їхнього практичного вирішення, а також отримання релевантної інформації про технічне, екологічне, культурне та освітнє середовище, до якого шукані високотехнологічні рішення потрібно буде адаптувати; третій крок – аналіз загальної здійсненності рішень на основі декількох ймовірних проектно-технологічних синтезів: саме тут науково-технічна цінність починає найбільш рельєфно виявляти себе як основа ймовірних синтезів; четвертий крок – з'ясування фізичної та соціальної здійсненності визначеного рішення з подальшою оптимізацією параметрів оцінюваних синтезованих рішень щодо фінансових, організаційних, інформаційних, освітніх, психологічних тощо можливостей наявного соціокультурного середовища; п'ятий крок – реінтерпретація початкової соціально-значущої потреби, визначення її ціннісно-нормативного змісту як базового інтегрального соціально-гуманітарного принципу.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Д.М. Скрипніченко, І.О. Климентьєва

Національна система освіти України протягом останніх років значно реформувалася. Успішність розвитку держави та суспільства залежить від високого інтелектуального потенціалу нації, який формує вища освіта. Українська система вищої освіти, яка зорієнтована на Болонську декларацію, європейські рекомендації відносно якості освіти, вимагає значною мірою модернізації професійної підготовки не лише своїх студентів, а й викладачів. Конкурентоздатність вищої школи на ринку освітніх послуг значною мірою залежить від науково-педагогічного складу, який у більшості закладах вищої освіти (ЗВО) значно різниться за кількісними та якісними характеристиками. Від якості наукового персоналу залежить ефективність навчально-виховного процесу, рівень підготовки фахівців та їх конкурентоздатність на ринку праці, а також престижність закладу.

Вимоги сьогодення ґрунтуються на зростанні потреби у висококваліфікованих працівниках, тому важливе значення має розвиток кадрового потенціалу суспільства та держави. Серед основних стратегічних напрямів розвитку вищої освіти в Україні необхідно звернути увагу перш за все на ті, зміст яких пов'язаний з підготовкою висококваліфікованих кадрів, адже кадровий потенціал – це серцевина будь-якого науково-освітнього організму, в будь-якій сфері діяльності.

Головне завдання, яке постає перед науково-педагогічними кадрами – підготовка суб'єкта навчально-виховного процесу до професійної діяльності